

1 OBMOČJE NASLOVA IN NAVEDBE ODGOVORNOSTI

1.0 Uvodna opomba

Stvarni naslov ne vključuje vzporednih naslovov (1.3) in dodatkov k naslovu (1.4), vključuje pa alternativne naslove in veznik, ki povezuje alternativni naslov s prvim delom stvarnega naslova. Stvarni naslov je lahko sestavljen iz skupnega naslova oz. glavnega naslova publikacije in podrejenega naslova, kadar naslov ali oznaka dela itn. ne zadošča za njegovo identifikacijo. Enote brez zbirnega naslova obravnavamo kot enote brez stvarnega naslova (gl. 1.1.7.2). Posamezni ISBD-ji vsebujejo določila za izbor stvarnega naslova, kadar se naslov pojavi v več kot enem jeziku in/ali pisavi (v istem viru ali v različnih virih). G1

1.0.1 Vsebina in raba ločil

1.1 Stvarni naslov* ali naslov prvega dela	
Naslov naslednjega dela istega avtorja	;
Naslov naslednjega dela drugega avtorja	.
Oznaka podrejenega naslova	.
Podrejeni naslov	, (če je za oznako podrejenega naslova)
	ali . (če ni oznake podrejenega naslova)
1.2 Splošna oznaka gradiva (<i>neobvezno</i>)	[]
1.3 Vzporedni naslovi	=
1.4 Dodatek k naslovu	:
1.5 Navedbe odgovornosti	
Prva navedba odgovornosti	/
Naslednje navedbe odgovornosti	;

1.1 Stvarni naslov

Stvarni naslov je prvi element opisa, tudi kadar so v predpisanem viru podatkov pred njim navedeni elementi ali drugi podatki, ki niso naslov. ISBD 1.1.1
PPIAK 189/1

Ur. op.: Pri vseh primerih za neknjižno gradivo v širšem smislu je stvarnemu naslovu dodana splošna oznaka gradiva (gl. 1.2).

Primeri:

Antigona
 Filozofija
 Prvih sto let novomeške bolnišnice
 Presečišče 5
 Spodbude za nadaljnje učenje [Dva medija]
 Požgana trava [Zvočni posnetek]
 Pes čarodej in ostale risanke [Videoposnetek]
 Veliki nemško-slovenski slovar [Elektronski vir]
 Republika Slovenija 1:150.000 [Kartografsko gradivo]
 Sprenevedanja [Glasbeni tisk]
 Ta drugi deil tiga noviga Testamenta
 Strojniški vestnik
 Strah pred drugačnostjo

* **Ur. op.:** Stvarni naslov lahko sestoji iz skupnega in podrejenega naslova (gl. 1.1.3).

1.1.1 Elementi stvarnega naslova

- M/NBM/ER/
PM/A/S
1.1.2.1** 1.1.1.1 Stvarni naslov lahko sestoji izključno iz besede (besed), ki označuje(jo) vrsto dela ali njegovo intelektualno ali umetniško vsebino.

Primeri:

Proceedings
Plays
Collected works
Zbornik referatov
Izbrano delo
Šest iger
Katalog likovnih del
Risbe, slike in skulpture
Drawings [Slikovno gradivo]
Survey data [Elektronski vir]
Plan [Kartografsko gradivo]
Concerto [Glasbeni tisk]
Journal
Textes et documents
Bilten
Pesmi

- M/NBM/ER/
PM/A/S
1.1.2.2
PPIAK 189/20** 1.1.1.2 Stvarni naslov sestoji iz imena osebe ali korporacije, kadar v predpisanem viru podatkov ni drugega naslova kot le to ime.

Primeri:

William Wordsworth
The British Museum
Moderna galerija
France Mihelič
1. konferenca Avtomatizacija v industriji in gospodarstvu
Srednja lesarska šola Nova Gorica
3. velika nagrada risbe Alpe-Jadran
Kongres geografa Jugoslavije, Rijeka – Pula – Gorica, 3.-8. X. 1949
Adlai Stevenson [Videoposnetek]
The Beatles [Zvočni posnetek]
Michigan Institute on the Teaching of Librarianship [Zvočni posnetek]
Dian Fossey [Elektronski vir]
International Summer School on Computational and Mathematical Linguistics [Elektronski vir]
The Beatles [Glasbeni tisk]
Salustius
Tabby to Pindar
Il Petrarca
Syndicat national des fabricants de bronzes, luminaires, vitrines et étalages, ferronnerie d'art et industries annexes
Krka

- M/NBM/ER/
PM/A/S
1.1.2.3
PPIAK 190/16** 1.1.1.3 Stvarni naslov je sestavljen iz skupine začetnic ali akronima, če so na predpisanem viru navedeni poudarjeno. Izpisano obliko, ki se pojavi na predpisanem viru podatkov, a je nismo izbrali za stvarni naslov, zapišemo kot dodatek k naslovu ali kot navedbo odgovornosti.

Primeri:

ISBD(M)
IQ [Videoposnetek]
BASIC [Elektronski vir]

USA [Kartografsko gradivo]
 MM 51 [Glasbeni tisk]
 P.M.S : an elegiac poem in memory of ... William Whitmore Esquire
 P.M.L.A.
 IFLA
 ICSU review

ISBD(M) : mednarodni standardni bibliografski opis monografskih publikacij
 PIL : pisani list
 IKS : informacije kranjskih sindikatov

- 1.1.1.4 Stvarni naslov sestoji iz navedbe odgovornosti, imena založnika ali podatkov, ki se nanašajo na druge elemente opisa (npr. podatek o izdaji), kadar le-ti z naslovom tvorijo jezikovno celoto in je takšen podatek neločljivi del naslova.

**M/NBM/PM/
 A 1.1.2.6
 ER/S 1.1.2.5
 CM 1.1.2.3
 PPIAK
 189/9–10**

Primeri:

Marlow's plays
 The sermons of John Donne
 Poezije doktorja Franceta Prešerna
 Nepoznati Degas i Renoir
 Bibliografija Založbe Mladinska knjiga
 Proceedings of the International Workshop on Intelligent Communications and Multimedia Terminals, [Ljubljana, Slovenia, November 19-21, 1998]
 Zbornik referatov 17. Goljevščkovega dne, 27. marec 1998
 Bernard Miles on gun dogs [Videoposnetek]
 Adventure games of Derek Tyne [Elektronski vir]
 The Oxford map of Qatar [Kartografsko gradivo]
 Mozarts Klavierkonzerte [Glasbeni tisk]
 Monsieur Bossu's treatise of the epicke poem
 Willing's press guide

Vendar pri igranih filmih in videoposnetkih navedba izvajalca, avtorja, režiserja, producenta itn., ki je pred stvarnim naslovom ali pa za njim, ponavadi ne velja za del stvarnega naslova, tudi če je z njim jezikovno povezana.

Primeri:

Victor/Victoria [Videoposnetek]
ne Blake Edward's Victor/Victoria
 Star wars [Videoposnetek]
Ur. op.: Najavna špica filma je Twentieth Century presents Star Wars.

- 1.1.1.5 Stvarni naslov je lahko sestavljen iz dveh delov (od katerih bi lahko vsak bil stvarni naslov), povezanih z veznikom »ali« (ali ustreznico v drugem jeziku). Drugi del imenujemo alternativni naslov in ga pišemo z veliko začetnico. Ločila dodamo v skladu s pravopisom jezika, v katerem je naslov.

**M/NBM/ER/
 PM/A 1.1.2.4
 CM 1.1.2.1
 PPIAK 189/8**

Primeri:

Ta veseli dan ali Matiček se ženi
 Eric, or, Little by little
 Gospod Pepi ali Zgodnje iskanje imena
 Velika slovenska kuharica ali Kako okusno kuhati navadna in imenitna jedila
 Marcel Marceau ou L'art du mime [Film]
 Space zone, or, The quest for Cleopatra [Elektronski vir]
 Lutèce ou Premier plan dela ville Paris [Kartografsko gradivo]
 Nina o La folle par amour [Glasbeni tisk]
 Rechtschaffener Tantzmeister, oder Gründliche Erklärung der frantzösischen Tants-Kunst

1.1.2 Zbirni naslov in naslovi posameznih del

M/NBM/
PM/A 1.1.2.7
ER 1.1.2.6
CM 1.1.2.4
CP 1.1.1.1
PPIAK 196/1

Kadar enota/publikacija vsebuje dve ali več posameznih del in predpisani vir poleg zbirnega naslova prinaša tudi naslove posameznih del, za stvarni naslov izberemo zbirni naslov. Naslove posameznih del navedemo v 7. območju (gl. 7.7).

Primeri:

Matematika

Opomba v 7. območju: Vsebina na nasl. str.: Kombinatorika ; Verjetnostni račun ; Statistika

Komedije

Opomba v 7. območju: Vsebina na nasl. str.: Ščuke pa ni ; Ščuke pa ne ; Ščuka, da te kap ; Oskubite jastreba ; Na svidenje nad zvezdami ; Moj ata, socialistični kulak

Uničevanje Indijancev in evangelizacija

Opomba v 7. območju: Vsebina na nasl. str.: Zelo kratko poročilo o uničenju Indij / prevedla Barbara Pregelj ; Le na en sam način lahko pravo vero razširimo po celem svetu / prevedel Tomaž Erzar

Disneyland [Projicirno gradivo]

Opomba v 7. območju: Vsebina: Tomorrow ; Fantasyland ; Frontierland ; Adventureland ; Main Street, USA

Winter games [Elektronski vir]

Opomba v 7. območju: Vsebina: Hit the slopes ; Hit the ice

Cartes pour servir à l'histoire de l'Amérique et des colonies jusq'en 1763 [Kartografsko gradivo]

Opomba v 7. območju: Vsebina: Les secteurs sanitaires ; Ensemble des médecins spécialistes libéraux par secteur sanitaire au 1. 1. 1979 ; Evolution de la densité des médecins libéraux par secteur sanitaire du 1. 1. 1976 au 1. 1. 1979

Songs of the Beatles [Glasbeni tisk]

Opomba v 7. območju: Vsebina: Yellow submarine ; Yesterday ; Maxwell's silver hammer

The spinning wheel's garland, containing several excellent new songs ...

Opomba v 7. območju: Vsebina na nasl. str.: I. The good housewife's coat of arms. II. The spinning wheel's glory. III. The taylor dissapointed of his bride. IV. The changeable world

1.1.3 Skupni in podrejeni naslov

M/NBM/
PM/A 1.1.2.8
ER 1.1.2.7
CM 1.1.2.5
S 1.1.2.6;
1.1.4.2
CP 1.1.1.2

Stvarni naslov je lahko sestavljen iz skupnega in podrejenega naslova, kadar naslov razdelka, suplementa, kosa, dela itn. sam ne zadostuje za identifikacijo. Pred podrejenim naslovom je lahko še oznaka podrejenega dela.

Primeri:

Advanced calculus. Student handbook

Fizika 8. Delovni listi

Matematika 1. Realna števila, linearna funkcija

Presečišče 6. Matematika za šesti razred osnovne šole

Presečišče 6. Vodnik

Presečišče 6. Letna razporeditev učne snovi

Matematične metode z zbirko nalog. Linearna algebra

Ekonomika in organizacija podjetja. Knj. 1, Ekonomika podjetja

Ekonomika in organizacija podjetja. Knj. 2, Organizacija podjetja

Matematične strukture. 1, Množice, relacije, funkcije

Matematične strukture. 2, Operacije

Matematične strukture. 3, Okolice

The German pre-classics. Series A, George Philipp Telemann [Zvočni posnetek]
 Star trek. Generations [Videoposnetek]
 Mix and Match games. Module 1, Letters [Elektronski vir]
 Internationale Quartär-Karte von Europe. Blatt 8, Magnitogorsk [Kartografsko gradivo]
 Državna topografska karta Republike Slovenije 1:25.000. 171, Kočevje [Kartografsko gradivo]
 Italian secular song, 1600-1636. Florence [Glasbeni tisk]
 Die Missiongeschichte späterer Zeiten, oder Gesammelte Briefe der katholischen Missionare aus allen Theilen der Welt. Der Briefe aus Ostindien erster Theil
 Acta Universitatis Carolinae. Philologica
 Slovenska bibliografija. A, Serijske publikacije
 Katoliška cerkev v demokratični Sloveniji. 1, Laicizem kot državna nereligijska
 Katoliška cerkev v demokratični Sloveniji. 2, Strniti vse moralne moči

1.1.4 Naslov suplementa, razdelka, zvezka itn.

Stvarni naslov je lahko tudi naslov razdelka, suplementa, zvezka itn., kadar ga lahko ločimo od skupnega naslova ali naslova glavne publikacije ali glavne enote. Če je primerno, skupni naslov navedemo v 6. območju.

**M/NBM/
PM/A 1.1.2.9
ER 1.1.2.8
CM 1.1.2.6
CP 1.1.1.3**

Primeri:

Mining and minerals
V 6. območju: (The law of South Africa ; vol. 18)
 Maska rdeče smrti
V 6. območju: (Izbrana dela / Edgar Allan Poe ; 2)
 Art music from the Far East [Zvočni posnetek]
V 6. območju: (Musical scores)
 U.S. grain sales and shipments [Elektronski vir]
V 6. območju: (GSR agricultural surveys)
 Bathymétrie de la terminaison sud de l'arc insular des Nouvelles-Hébrides [Kartografsko gradivo]
V 6. območju: (Contribution à l'étude géodynamique du Sud-Ouest ; H. V. III-I) (Travaux et documents de l'O.R.S.T.O.M. ; 147)
 Ernani [Glasbeni tisk]
V 6. območju: (The works of Giuseppe Verdi. Series I, Operas = Le opere di Giuseppe Verdi. Sezione I, Opere teatrali ; vol. 5)
 De puiterveense Helleveeg
V 6. območju: (Toneel Speelen ; t. 6)

Kadar skupni naslov ali naslov glavne publikacije tvori jezikovno celoto z naslovom razdelka, suplementa, posameznega dela, dodatka, zvezka itn., je stvarni naslov sestavljen iz skupne navedbe obeh naslovov.

Primeri:

Supplement to Hain's Repertorium bibliographicum
 Japonsko-slovenski in slovensko-japonski slovarček k učbeniku Sodobni japonski jezik
 Supplementary material for Skewed views of civics [Več medijev]
 More graphics for Imagine that! [Elektronski vir]
 Geological basis for Vegetation of Southwest Africa [Kartografsko gradivo]
Ur. op.: Naslov glavne enote je Vegetation of Southwest Africa.
 Superfluous hair, from Mail orders Madrigals [Glasbeni tisk]

1.1.5 Več del brez zbirnega naslova

Če publikacija/enota vsebuje dve deli ali več brez zbirnega naslova, potem velja, da je brez stvarnega naslova. Za popis takšnih naslovov gl. 1.1.7.2.

ER 1.1.2.9
CM 1.1.2.7

1.1.6 Izbira stvarnega naslova

PPIAK
197; 198

1.1.6.1 Kadar ima enota eno naslovno stran oz. en predpisan vir podatkov, ta pa vsebuje dva variantna naslova ali več takih naslovov v istem jeziku in/ali pisavi, stvarni naslov izberemo glede na grafični poudarek ali zaporedje, v katerem so naslovi navedeni v predpisanem viru podatkov.

ISBD 1.1.3.1
PPIAK 189/3

Kadar so naslovi v različnih jezikih in/ali pisavah (torej vzporedni naslovi, gl. 1.3), je stvarni naslov tisti naslov, ki je napisan v jeziku in/ali pisavi vsebine enote. Kadar tega kriterija ne moremo uporabiti, stvarni naslov izberemo glede na grafični poudarek ali zaporedje, v katerem so naslovi navedeni v predpisanem viru podatkov.

1.1.6.2 Kadar ima enota več kot eno naslovno stran oz. več kot en predpisan vir podatkov, kot je to v primeru enot v več jezikih ali pisavah, pri katerih so naslov in podatki navedeni v vsakem jeziku posebej, stvarni naslov izberemo iz tistega vira podatkov, ki je pisan v jeziku in/ali pisavi enote.

Kadar tega kriterija ne moremo uporabiti (bodisi ker enota ne vsebuje besedila ali ker je vsebina predstavljena v dveh ali več jezikih in/ali pisavah), za vir podatkov o stvarnem naslovu izberemo prvega od dveh ali več zaporednih virov.

ISBD 1.1.3.2

V primeru obrnjeno tiskane publikacije, ko sta besedilo in naslovna stran v dveh različnih jezikih in/ali pisavah predstavljena enakovredno, je izbira naslovne strani prepuščena katalogizacijski ustanovi.

ISBD 1.1.3.3
PPIAK 190/9

1.1.6.3 Variantne naslove (druge kot vzporedne naslove, gl. 1.3), ki jih ne izberemo za stvarni naslov, obravnavamo kot dodatke k naslovu, kadar se pojavljajo v predpisanem viru podatkov. Variantne naslove, ki se pojavljajo drugje v publikaciji/enoti, navedemo v 7. območju.

Primeri:

Kastelka : (Gadje gnezdo)
Die Sage von den Nibelungen : Nibelunglied
Symphony no. 3 [Zvočni posnetek] : Eroica
Concerto, op. 7,7 [Glasbeni tisk] : Konzert A-Dur für Streichorchester
Hodoegus : Igaszsagra vezerlö kalauz

1.1.7 Prepis stvarnega naslova

ISBD 1.1.4.1
PPIAK
189/2, 4, 5, 7

1.1.7.1 Stvarni naslov dobesedno prepišemo z naslovne strani oz. iz predpisanega vira podatkov, vendar ne nujno velikih začetnic ali ločil (gl. 0.4, 0.6). Izjemoma lahko zelo dolg stvarni naslov skrajšamo na sredini ali na koncu, če s tem ne spremenimo njegovega pomena, če ne izpustimo bistvenih podatkov ali uvedemo kake slovnične nepravilnosti. Krajšanje označimo s tremi pikami (...). Kadar so v stvarnem naslovu tri pike (...), jih v bibliografskem opisu spremenimo v tri črtice (---).

Primeri:

Tresel se je kurnik ---
Mat & fotr & mulc & pes & PC

Kolar, B.: Ekologija živali in varstvo okolja divjadi ...

Ur. op.: Članek je prikaz oz. ocena knjige avtorja B. Kolarja. Knjiga ima naslov »Ekologija živali in varstvo okolja divjadi«. Naslov članka se še nadaljuje s podatki, kje in kdaj je knjiga izšla itn.

1.1.7.2 Enota brez stvarnega naslova:

- a) Kadar publikacija/enota vsebuje dve deli ali več in nima zbirnega naslova, naslove posameznih del navajamo glede na grafični poudarek ali zaporedje na naslovni strani ali v predpisanem viru podatkov.

**M/NBM/ER/
CM/PM/A
1.1.4.2.1
PPIAK
197; 198**

Primeri:

The Wilson paper. The Cole-Hatt papers
Grivarjevi otroci ; Pastirci
Medved Pu ; in Hiša na Pujevem oglu
Linearna algebra ; Polinomi ; Analitična geometrija
Infancy [Videoposnetek] ; Childhood
Pepelka [Zvočni posnetek] ; Volk in sedem kozličkov
Le Croisic [Kartografsko gradivo] ; Batz
Intrada [Glasbeni tisk] ; och Saraband
The serving-man become a queen. Jockey of the green. The lass of Richmond Hill

Kadar je posameznih del zelo veliko, lahko navedemo prve tri naslove, ki jim sledijo tri pike kot znak opuščanja. Popolno vsebino lahko navedemo v 7. območju.

Primeri:

The double dealer ; Love for love ; The way of the world ; The mourning bride
Electronic writing [Elektronski vir] ; Functional grammar ; Verbal communication ...

- b) Kadar ima publikacija/enota besedilo, nima pa naslova (npr. plakati, letaki, stenske slike), besedilo prepisemo bodisi v celoti ali pa ga skrajšamo. Opuščanja celotnih besednih zvez ali stavkov ne označujemo, krajšanje besednih zvez ali besed označimo s tremi pikami. Zaporedje navedb v opisu je odvisno od njihovega pomena ter grafične in oblikovne podobe. Navedemo pomembne dele vsebine besedila, npr. imena izdelkov ali organizacij, in imena, kraje in datume dogodkov. Dodatne podatke lahko navedemo v 7. območju.

**M/NBM/ER/
PM/A
1.1.4.2.2
PPIAK 189/21**

Primeri:

Emprunt national 1920 – Souscrivez – Banque de Paris et des Pays-Bas [Slikovno gradivo]
Court cases 1969 ... by counties in southeastern Connecticut [Elektronski vir]
Sončni žarek je ...

Ur. op.: Pesem je brez naslova, zato prepisemo prve besede prve kitice.

- c) Pri enotah z malo besedila ali brez njega in pri zbirnih zapisih določimo vsebini ustrezen naslov v jeziku in pisavi enote, lahko pa tudi v jeziku in pisavi katalogizacijske ustanove. Tako oblikovan naslov zapišemo v oglatem oklepaju.

**NBM/ER
1.1.4.2.3
CM 1.1.5**

Primeri:

[Slovenska vina]
Ur. op.: Primer za zbirni zapis.
[Vesoljsko vozilo] [Predmet]
[Computer and information science technical reports, University of Florida]
[Elektronski vir]
[Carte de la Lune] [Kartografsko gradivo]

1.2 Splošna oznaka gradiva

1.2.1 Namen splošne oznake gradiva

Namen splošne oznake gradiva je, da s splošno razumljivim izrazom in v začetnem delu opisa povemo, kakšni vrsti gradiva enota pripada. Splošna oznaka gradiva neposredno sledi stvarnemu naslovu in je v jeziku in pisavi bibliografske ustanove.

ISBD 1.2.2

Splošne oznake gradiva »Tiskano besedilo«, ki jo ISBD določa za monografske in serijske publikacije, v katerih prevladuje tiskano besedilo, ne uporabljamo. Kadar pa gre za reliefni tisk, uporabimo oznako »Braillova pisava«. Splošne oznake gradiva za neknjižno gradivo so v Dodatku C ISBD (NBM). Za elektronske vire uporabimo izraz »Elektronski vir«, za kartografsko gradivo »Kartografsko gradivo«, za glasbene tiske »Glasbeni tisk« ter za reliefni tisk v Braillovi pisavi »Glasbeni tisk, Braillova pisava«.

Primeri:

Volk in sedem kozličkov [Zvočni posnetek]
Ljubezen [Videoposnetek]
Mala morska deklica [Dva medija]
Kemija v kartah [Garnitura] : didaktična igra za učenje kemije
Ekonometrija [Elektronski vir] : študijsko gradivo
Alpe-Adria [Kartografsko gradivo] = Alpen-Adria = Alpe-Jadran = Alpok-Adria

1.2.2 Splošna oznaka gradiva pri enotah s spremnim gradivom

ISBD 1.2.3

Kadar vsebuje enota poleg osnovnega dela tudi spremno gradivo, ki ne pripada isti zvrsti gradiva (npr. elektronski vir s priročnikom in stensko karto), se splošna oznaka gradiva nanaša le na osnovno enoto.

Primeri:

Lepo je v naši domovini [Braillova pisava]
Examining documents [Projicirno gradivo]
Opomba v 7. območju: Diapozitivi s spremnim zvočnim posnetkom, priročnikom za učitelja, delovnimi zvezki in izpitnimi vprašanji
E-Z math [Elektronski vir]
Opomba v 7. območju: Programska oprema s spremnim priročnikom za učitelje, učbeniki za študente in delovnimi listi

1.2.3 Splošna oznaka gradiva pri enotah brez zbirnega naslova

M/ER/PM/A 1.2.4 NBM 1.2.5.1

Kadar enota vsebuje več del brez zbirnega naslova, navedemo splošno oznako gradiva za prvim naslovom.

Primeri:

La mer [Zvočni posnetek] ; Khamma ; Rapsody for clarinet and orchestra / Claude Debussy
Ko se zabavam s teboj [Zvočni posnetek] ; Midva, ki nisva niti Rusa niti Nemca niti Slovenca ; Vsako oblast je treba rušiti ; Vojak v tebi / Center za dehumanizacijo
Tax writer [Elektronski vir] ; Managing income ; Taking stock / Donald Gaudreau
Follia [Glasbeni tisk] : Bewegungen / Klaas de Vries. Muziek II / Peter-Jan Wagemans

1.2.4 Splošna oznaka gradiva pri večvrstnem gradivu

Kadar enota vsebuje sestavine različnih zvrsti gradiva (npr. zbirka učnega gradiva, ki vsebuje zvočni zapis, diafilme in stenske slike) in za nobeno od njih ne moremo reči, da je najpomembnejša, so ustrezne oznake »Dva medija«, »Več medijev« ali »Garnitura«.

NBM/S 1.2.4

Primeri:

Mentor o računalniku [Več medijev]
Slovenski tarok [Garnitura]

1.3 Vzporedni naslovi

ISBD 1.3

PPIAK 191

1.3.1 Prepis vzporednega naslova

Kadar so v predpisanem viru podatkov naslovi v več kot enem jeziku in/ali pisavi, naslove, ki jih ne izberemo za stvarni naslov, navedemo kot vzporedne naslove. Prepišemo jih dobesedno, kar ne velja nujno za velike začetnice in ločila.

Primeri:

Skrivnosti = Tajne
Dosje Trst = Dossier Trieste
Slovenska krajevna imena v Italiji = Toponimi sloveni in Italia
Meso in mesnine za kakovostno prehrano = Meat and meat products for quality nutrition
Herfra til evigheden [Film] = From here to eternity
Beyond horizons [Elektronski vir] = Allende los horizonte
Die Schweiz aus der Vogelschau [Kartografsko gradivo] = La Suisse vue à vol d'oiseaux = La Svizzera a volo d'uccello = A bird's view of Switzerland
Album for the young [Glasbeni tisk] = Album für die Jugend

Kadar je v predpisanem viru podatkov več vzporednih naslovov, jih prepišemo glede na grafični poudarek ali pa njihovo zaporedje v predpisanem viru podatkov.

Primeri:

Quattro concerti per l'organo ed altri stromenti [Zvočni posnetek] = Vier Orgelkonzerte = Four organ concertos = Quatre concertos pour orgue
Pet = Five = Fünf = Cinque = Cinq

Izvirni naslov v jeziku, ki je različen od jezika stvarnega naslova, navedemo kot vzporedni naslov, če je na naslovni strani oz. v predpisanem viru podatkov in ni slovnično povezan s kakim drugim elementom opisa. Izvirni naslov v jeziku, ki je različen od stvarnega naslova in ni v predpisanem viru podatkov, navedemo v 7. območju.

Primeri:

Tri miša, tri mačke i sve po tri = 3 × 3 an einem Tag
Das Zeitalter der Atomkraft
Opomba v 7. območju: Prevod dela : The era of atomic power
Ur. op.: Izvirni naslov je naveden na hrbtu naslovne strani.

1.3.2 Enota brez stvarnega naslova

Kadar enota vsebuje dve deli ali več brez zbirnega naslova (gl. 1.1.5 in 1.1.7.2) in ima vsako od njih ali samo nekatera vzporedni naslov ali naslove, vzporedne naslove navedemo za stvarnimi naslovi, ki jim pripadajo.

Primeri:

The enticing products of France [Projicirno gradivo] = Les produits séduisant de la France. Grape harvesting in Languedoc = La vendange en Languedoc
 Du er ikke alene [Elektronski vir] = You are not alone. Opname = In for treatment
 Še je topla ... = Still there is warmth ... ; Piši o njenih očeh ... = Write of her eyes ; Bilo je srečno ... = She was happy ...

Naslov v drugem jeziku, ki je na enoti, vendar ni v predpisanem viru podatkov, navedemo v 7. območju.

ISBD 1.4 1.4 Dodatek k naslovu

PPIAK

190; 192

1.4.1 Dodatek k naslovu

Dodatek k naslovu se lahko pojavlja skupaj s stvarnim naslovom, vzporednim naslovom ali vzporednimi naslovi ali naslovi posameznih del, ki jih vsebuje enota in jim je podrejen. Navedba dodatka k naslovu lahko vsebuje navedbo odgovornosti, navedbo o založništvu in distribuciji ali podrobnosti, ki so povezane z drugimi elementi opisa (npr. navedbo izdaje), kadar je takšna navedba v jezikovnem smislu sestavni del dodatka k naslovu.

Dodatek k naslovu dobesedno prepíšemo za naslovom, ki mu pripada, kar pa ne velja nujno za velike začetnice in ločila.

Primeri:

Antropologija in antropologi : britanska moderna šola
 Tunder Lala : meseregeny
 Slovar poslovnofinančnih izrazov : slovensko-angleški, angleško-slovenski
 Vilfanov zbornik : pravo, zgodovina, narod
 In search of light : the broadcasts of Edward R. Murrow 1938-1961
 Lesarski utrip : novice, les, posel

Dodatek k naslovu iz predpisanega vira podatkov, ki se pojavlja pred stvarnim naslovom (nadaslov), prepíšemo za stvarnim naslovom, kadar je to jezikovno ali drugače ustrezno. Kadar to ni mogoče, nadaslov navedemo v 7. območju.

Primeri:

Women's track and field [Projicirno gradivo]
Opomba v 7. območju: Nad stv. nasl.: Here are your colour slides
 Tam-Tam [Glasbeni tisk] : aus dem Repertoire von Nico Palermo
Ur. op.: »Aus dem Repertoire von Nico Palermo« je nadaslov.

Kadar je v predpisanem viru podatkov več dodatkov k naslovu, jih prepíšemo glede na grafični poudarek ali zaporedje v predpisanem viru podatkov.

Primeri:

Spirit of an age : New Zealand in the seventies : essays in honour of W. B. Sutch
 Z glasbo skozi čas : učbenik za glasbeno vzgojo : 7. razred
 Animal stories [Zvočni posnetek] : dramatized readings : a recorded anthology
 Offshore oil drilling [Elektronski vir] : data analysis : from Neil Oil Research Council
 Distribution of principal kinds of soils [Kartografsko gradivo] : orders, suborders, and great groups : National Soil Survey classification of 1967
 6 succès d'Elvis Presley [Glasbeni tisk] : album : piano, chant et guitare

A Christian funeral : a brief essay on that case, what should be the behaviour of a Christian at a funeral? : or, Some directions how to regulate a funeral by the rules of religion

1.4.2 Enota brez stvarnega naslova

Kadar enota nima stvarnega naslova in kadar so navedeni dodatki k enemu ali več naslovom vsebovanih del, jih navedemo za naslovi, na katere se nanašajo.

Primeri:

Youth : a narrative ; Heart of darkness ; The end of the tether
Some effects of geographical factors in combat simulations [Elektronski vir]
: presentation / Zvonimir Bratun. Model Horus as a training method in
Slovenian Armed Forces : presentation ; Model Horus as a training
method in Slovenian Army / Dušan Marinčič
Leonardo da Vinci [Projicirno gradivo] : a pictorial biography ; The Medici
: power and patronage in Renaissance Florence
Le chevalier du guet [Glasbeni tisk] : chanson folklorique française. Qui
frappe ici? : Louisiane
Vortigern : an historical tragedy, in five acts ... ; and Henry the Second : an
historical drama

Podatek v predpisanem viru podatkov, ki predstavlja dodatek k naslovu in se nanaša na več kot eno delo istega avtorja, prepisemo za naslovi del, na katere se nanaša, če je to mogoče. Kadar pa si dela enega avtorja ne sledijo drugo za drugim, podatek navedemo v 7. območju.

Primeri:

Endstation Sehnsucht ; Die Glasmenagerie : zwei Theaterstücke
Obligacijska razmerja I ; Obligacijska razmerja II : (odškodninsko pravo in
druge neposlovne obveznosti)
Pow! [Elektronski vir] ; Zap it : two adventure games
Lied auf dem Dach [Glasbeni tisk] ; Tafelmusik ; Ausklang : für grosses
Orchester
Včasih ; Raje : pesmi

Podatku iz predpisanega vira podatkov, ki predstavlja dodatek k naslovu, lahko po potrebi v oglatem oklepaju dodamo kratko pojasnilo ali pa dodatek k naslovu navedemo v 7. območju.

Primeri:

Die grosse Liebe ; Wie sie starben : [beide umfassen] Dichter- und Frauen-
Porträts

Podatek iz predpisanega vira podatkov, ki predstavlja dodatek k naslovu in se nanaša na vsa dela, ki jih enota vsebuje, pripadajo pa različnim avtorjem, navedemo v 7. območju.

1.4.3 Vzporedni naslovi in vzporedni dodatki k naslovu

Kadar je v predpisanem viru podatkov en ali več vzporednih naslovov in dodatkov k naslovu v več jezikih in/ali pisavah, vsak dodatek k naslovu prepisemo za naslovom, s katerim je jezikovno povezan.

Primeri:

On tour : 10 British jewellers in Germany and Australia = Auf Tournee : zehn
britische Goldschmiede in Deutschland und Australien

Le tracce di Giasone : poema in cinque tempi con epilogo = Jazonova sled : pesnitev v petih slikah z epilgom
Apocalypse de Jean [Zvočni posnetek] : lecture = Apocalyps [sic] of John : a reading
Vienna [Elektronski vir] : hotel and tourist guide = Wien : Hotel- und Reiseführer
Geografski obzornik : časopis za geografsko vzgojo in izobraževanje = Geographical horizon : newspaper for geographical teaching and education

Kadar se v predpisanem viru podatkov število vzporednih naslovov in število dodatkov k naslovu ne ujema, navedemo vzporedne dodatke k naslovu za zadnjim vzporednim naslovom.

Primeri:

Veliki česko-hrvatski rječnik = (Česko-chorvatsky slovník) : za praktičnu i školsku upotrebu
Bumerangi = The boomerangs = Die Bumerange = Les boomerangs = Los boomerangs : aforizmi = aphorisms
Pet = Five = Fünf = Cinque = Cinq : revija Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije
Raziskovalec = Researcher : revija za komunikacijo v znanosti

M/NBM/
ER 1.4.4.6.3
PM 1.4.4.6.4
A 1.4.4.5.2

Kadar vzporedni naslov povzema vsebino stvarnega naslova in dodatka k naslovu, pisanega v jeziku stvarnega naslova, zapišemo dodatek k naslovu za stvarnim naslovom in pred vzporednim naslovom.

Primeri:

Verbände und Gesellschaften der Wissenschaft : ein Internationales Verzeichnis = World guide to scientific associations

Kadar vzporednega naslova ni, dodatki k naslovu pa so navedeni v predpisanem viru podatkov v več kot enem jeziku in/ali pisavah, izberemo dodatek k naslovu v jeziku in/ali pisavi stvarnega naslova. Kadar to ni mogoče, prepišemo tisto navedbo, ki je v predpisanem viru prva. Lahko navedemo tudi druge dodatke k naslovu, pred vsakim je presledek, enačaj, presledek.

Primeri:

Slovenia : hotel and tourist guide = Hotel- und Reiseführer
Vilfanov zbornik : pravo, zgodovina, narod = Recht, Geschichte, Nation
Astérix [Slikovno gradivo] : calendar = calendrier = Kalender = calendario

1.4.4 Skupni in podrejeni naslov in dodatki k naslovu

Kadar stvarni naslov sestoji iz skupnega in podrejenega naslova, posamezne dodatke k naslovu prepišemo za naslovom oz. za naslovi, na katere se nanašajo. Kadar to ni možno, dodatek k naslovu napišemo za celotnim stvarnim naslovom.

Primeri:

Talent : ekspertni sistemi za usmerjanje otrok in mladine v športno panogo.
Uporabniški priročnik
Slovenija na dlani 1. Alpski svet : vaje za spoznavanje družbe
Jigsaw puzzles [Projicirno gradivo] : a visual survey. Children's art : a decade of examples
Odkrivajmo angleščino [Dva medija] : jezikovni tečaj za otroke. 9. Poizvedovanje napreduje
Naravno učenje tujih jezikov [Zvočni posnetek] : sugestopedija, superlearning, celostno učenje. Angleščina

Dodatek k naslovu, ki je na enoti, a ne v predpisanem viru podatkov, lahko v oglatem oklepaju prepišemo za stvarnim ali vzporednim naslovom, na katerega se nanaša, če se nam zdi pomemben za identifikacijo enote in razumljivost opisa. Običajno pa tak dodatek k naslovu navedemo v 7. območju.

1.5 Navedbe odgovornosti

1.5.1 Navedba odgovornosti

Navedba odgovornosti se lahko nanaša na katerokoli osebo ali korporacijo, ki je odgovorna za intelektualno ali umetniško vsebino ter realizacijo oz. izvedbo dela, ki ga opisovana enota vsebuje. To so lahko npr.:

- pisci, likovni umetniki, koreografi itn., katerih delo je v enoti neposredno zajeto, npr. avtor besedila, urednik, sestavljalec, prevajalec in ilustrator;
- avtorji, katerih delo je v enoti zajeto posredno, npr. avtor romana, po katerem je posnet film;
- prirejevalci že obstoječih del na enakem ali drugačnem mediju;
- zbiratelji različnih podatkov;
- organizacije (korporacije) ali posamezniki, ki so sponzorirali delo zgoraj navedenih;
- organizacije (korporacije) ali posamezniki, ki so organizatorji posvetovanj, izdajatelji publikacije itn.

V navedbi odgovornosti pri opisu raznovrstnih gradiv so izražene značilnosti teh gradiv. Tako npr.:

- pri neknjižnem gradivu (NBM) v navedbi odgovornosti lahko navajamo režiserje, producente posnetkov zabavne glasbe, izvajalce. Pri filmih in videoposnetkih navajamo producente, režiserje in druge posameznike, ki imajo najpomembnejšo ustvarjalno vlogo v kontekstu določene filmske zvrsti, npr. snemalce, pisce scenarijev, avtorje filmske glasbe, animatorje pri animiranih filmih;
- pri elektronskih virih (ER) navajamo programerje, glavne raziskovalce, grafične umetnike, skladatelje, animatorje, razvijalce in načrtovalce, vodje projektov, video režiserje;
- pri kartografskem gradivu (CM) navajamo kartografe, zbiratelje, graverje, državne kartografske ustanove;
- pri glasbenih tiskih (PM) navajamo skladatelje, prireditelje, pisce glasbenih besedil ipd.

Praviloma ne navajamo tistih odgovornosti, katerih prispevek je manj pomemben in povsem tehnične narave ali povezan le z določenim vidikom dela. To so npr. lektorji, opremljevalci, tehnični uredniki, drugi uredniki, recenzenti, mentorji, postavljalci razstav, člani filmske tehnične ekipe itn. Lahko pa jih navedemo v opombah, če se katalogizacijski ustanovi podatek zdi pomemben.

1.5.2 Elementi navedbe odgovornosti

- 1.5.2.1 Navedba odgovornosti lahko sestoji iz imen(a) oseb(e) ali korporacij(e), z vezno besedo ali s kratko besedno zvezo ali brez nje, ki označuje vlogo posameznika ali korporacije.

ISBD 1.5.2.1
PPIAK 193/3
(primeri)

Primeri:

Ljubezen v času samote / Dušan Jelinčič
Katalog stalne razstave / Pokrajinski muzej Murska Sobota
Kazensko pravo. Splošni del / Ljubo Bavcon, Alenka Šelih

Esti kréta : [versek] / Party Nagy Lajos
 Vloga nacionalnega sodstva v Evropski skupnosti / Dnevi slovenskega
 sodstva, Portorož, 1998 ; uredil Aleš Zavrl
 Elektrotehniški priročnik / Gerhard Brechmann ... [et al.] ; prevod Amidas
 Model planetarium [Predmet] / Cary Johnson
 Amazing universe CD-ROM [Elektronski vir] / produced by Hopkins Tech-
 nology
 Comus : a mask / John Milton
 Seznam novosti : izbor / Univerzitetna knjižnica Maribor
 Franjo Frančič : intervju / pogovor pripravil Franjo Gaberc

- ISBD 1.5.2.2** 1.5.2.2 Navedba odgovornosti lahko sestoji iz besedne zveze brez imena, kadar besedna
PPIAK 193/22 zveza opisuje intelektualni prispevek ali je kako drugače pomembna.

Primeri:

The city and the child / Aleš Debeljak ; translated by Christopher Merrill and
 the author
 Jaz vem, kako sem se rodil / [avtorica Bojana Urbančič ; ilustracije otroci
 vrtca Semedela]
 Motorno vozilo / [avtorji Max Bohner ... [et al.] ; prevedla Mateja Šmalc ;
 ilustracije po izvirniku]
 The eternal smile and other stories / by Pär Lagerkvist ; translated from the
 Swedish
 Autumn leaves [Več medijev] / by a group of teachers representative of
 primary grades
 Bankware [Elektronski vir] / Arden Wilson ; with graphics by author
 ... / extracted from a chart drawn by Joseph A. W. Kislingbury
 Ballade pour violon et orchestre [Glasbeni tisk] / A. F. Barescotti ; réduction
 violon piano
 The following of Christ / translated out of Latin into English, newlie cor-
 rected and amended

- ISBD 1.5.2.3** 1.5.2.3 Navedba odgovornosti sestoji iz samostalnika ali samostalniške besedne zveze
PPIAK 193/21 in tudi imen(a), kadar takšna besedna zveza predvsem opisuje vlogo posameznika
 ali korporacije in ne narave dela.

Primeri:

Evropski parlament / brošuro je pripravila služba Evropskega parlamenta ;
 fotografije Fotografska služba Evropskega parlamenta
 Uvajanje gorniške vzgoje v vrtec / Eva Perušek ; [fotografije [in] risbe arhiv
 Planinskega krožka]
 A centenary exhibition of the work of David Octavius Hill, 1820-1870, and
 Robert Adamson, 1821-1848 / selection and catalogue by Katherine
 Michaelson
 Roman Britain [Projicirno gradivo] / research and text by Colin Barham
 Xwaisq interface [Elektronski vir] / development and debugging Philip
 Goldman
 ... / surveys and sketches by J. B. Armstrong
 Jealous guy [Glasbeni tisk] / Text und Musik John Lennon
 Paradise lost : a poem in twelve books / the author John Milton

- ISBD 1.5.2.4** 1.5.2.4 Navedba odgovornosti lahko vsebuje tudi podrobnosti, povezane z drugimi
PPIAK 193/7 elementi opisa (z izvirnimi naslovi, podatki o izdaji prevedenega dela), kadar so
 ti podatki jezikovno neločljivi del navedbe odgovornosti.

Primeri:

Balada o smutné kavárne / Carson Mccullersová ; dramatizace Edward
 Albee ; s anglického originálu »The ballad of the sad café« přeložili Luba
 i Rudolf Pellarovi

Zimski večeri / po nemškem izvirniku C. W. Kaiserja »Der praktische Raiffeisenmann« z dovoljenjem pisatelja prirejeno za Slovence
 Zdravilna zelišča / prirejeno po knjižici župnika Ivana Küzlerja »Chrut und Unchrut«
 High comedy [Mikrooblika] / selected and translated from »La divina commedia« by J. G. Roman
 3 men and a little lady [Videoposnetek] = Trije možje in mlada dama / music by James Newton Howard ; director of photography Adam Greenberg ; based on »Trois hommes et un couffin« written by Coline Serreau
 Alice's wonders [Elektronski vir] / adapted from »Alice in Wonderland« by Wilford Hagers

- 1.5.2.5 Navedba odgovornosti lahko sestoji iz navedb, nanašajočih se na dodatke in drugo spremno gradivo, kadar te podatke najdemo v predpisanem viru podatkov.

ISBD 1.5.2.5
PPIAK 193/27

Primeri:

Sen kresne noči / William Shakespeare ; [prevedel Milan Jesih ; spremna beseda Mirko Jurak]
 Center za dehumanizacijo : etnološki oris rock skupine / [Rajko Muršič ; kazala Gorazd Beranič]
 Barring the stars [Hologram] / by Fantasies Unlimited ; with descriptive notes by a specially constellated task force
 Career choices of teenage girls [Elektronski vir] / principal investigator Harriet D. Lippetz ; with appended data on entry level job openings by a joint educational task force
 ... / with an introduction by Scott Keltie

- 1.5.2.6 Navedba odgovornosti lahko sestoji iz imena korporacije, ki je pokrovitelj izida enote, kadar je korporacija imenovana v predpisanem viru podatkov in je povezava med delom in pokroviteljem izrecno označena (ali pa jo lahko izrazimo z dodano ustrezno besedo ali besedno zvezo v jeziku enote v oglatem oklepaju). Kadar je pokroviteljevo ime del impresuma (pred imenom je besedna zveza »izdano za ... «), ga vključimo v 4. območje.

M/NBM/ER/
PM/A/S
1.5.2.6
CM 1.5.2.8
PPIAK 193/33

Primeri:

Vodna ujma – Slovenija, november 1990 : Slovenj Gradec, Galerija likovnih umetnosti, 17. 01. 1991- 07. 02. 1991 / pokrovitelj Republiški sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
 Oil over the Andes [Film] / [sponsored by] Occidental Petroleum Corporation ; made by Sandler Institutional Films, Inc.
 Unchurched Americans, April 1978 [Elektronski vir] / [sponsored by] Coalition of Religious Groups in America ; conducted by Gallup Organization

1.5.3 Kaj ni podatek o odgovornosti

- 1.5.3.1 Podatek, ki ni povezan z odgovornostjo za intelektualno ali umetniško vsebino enote, ni podatek o odgovornosti. Navedbe, kot npr. moto, posvetilo in navedbe o pokroviteljstvu in nagradah (npr. »Winner of the Tchaikovski Award, 1971«), izpustimo ali navedemo v 7. območju.

ISBD 1.5.2.7
CM 1.5.2.6
PPIAK 190/18

- 1.5.3.2 Ime odgovorne osebe ali korporacije ni podatek o odgovornosti, kadar je jezikovno neločljivo povezano z drugimi elementi opisa in smo ga kot takega tudi navedli (npr. kot del stvarnega naslova; kot dodatek k naslovu; del navedbe o založništvu, distribuciji).

M/NBM/ER/
PM/A/S 1.5.2.8
CM 1.5.2.7
PPIAK 193/23

Primeri:

Dve ljubezni Vitana Mala / besedila pripravil in spremno besedo napisal Iztok Ilich

Zbornik posvetovanja Obnova vegetacije ob daljinskih cestah
 Zbornik referatov s Posvetovanja Procesna tehnika v ekologiji in biotehnologiji, Maribor, 14. in 15. oktober 1989
 Seminar Maščobe v prehrani, Ljubljana, september 1991
 Sargent conducts Vaughan Williams [Zvočni posnetek]
 Yaeger Political Associates on national management policies [Elektronski vir]

Izjema so primeri, ko se ime osebe ali korporacije ponovi v predpisanem viru podatkov kot formalna navedba odgovornosti.

Primeri:

The John Franklin Bardin omnibus / John Franklin Bardin
 Poezije Dóktorja Francéta Prešérna / France Prešeren
 Loto rythmique Martenot [Več medijev] / par Maurice Martenot
 Allan Knights graphics [Elektronski vir] / by Allan Knight
 Michelin, autoroutes [Kartografsko gradivo] : [de France] / dressé par la manufacture française des pneumatiques Michelin
 Schubert's songs to texts by Goethe [Glasbeni tisk] / by Franz Schubert

**M/NBM/ER/
PM/A/S
1.5.2.9**

- 1.5.3.3 Za navedbo odgovornosti ne moremo uporabiti imena korporacije, ki je navedeno v predpisanem viru podatkov, a njena funkcija ni opredeljena ali razvidna iz same enote ali od drugod. V tem primeru ime navedemo v 7. območju.

1.5.4 Ena ali več navedb odgovornosti

**ISBD 1.5.3.1
PPIAK 193/8-9**

- 1.5.4.1 Eno navedbo odgovornosti navajamo takrat, kadar se v predpisanem viru podatkov pojavlja en sam podatek. V takšnem podatku je lahko navedenih več posameznikov ali korporacij, kadar npr. opravljajo isto funkcijo ter kadar opravljajo različne funkcije, njihova imena pa so povezana z veznikom. Kadar veznikov pri navedbi posameznikov ni, jih ločimo z vejico, pri korporacijah pa veznike dodamo v oglatih oklepajih in v jeziku predpisanega vira.

Primeri:

Oxford classical dictionary / edited by N. G. L. Hammond and H. H. Sculard
 Matematika za dvoletne poklicne šole / T. Uran, A. Kuzman ; tehnične ilustracije Darko Simeršek, ilustracije Nedžad Žujo
 Izbrani zdravnik in ambulantno vodenje bolnika : (novosti s področij nevrologije, motenj spolnosti in urgentne medicine) / Srečanje skupin v osnovnem zdravstvu, Ljubljana, 14. in 15. maja 1999 ; [organizatorji] Združenje zdravnikov družinske/splošne medicine, Slovensko zdravniško društvo [in] Katedra za družinsko medicino, Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani [in] Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije
 BASIC games and recreation [Elektronski vir] / developed by Dale Kahn with Laurie Fenster
 ... / par L. Meyère et J. Hansen
 A new method of discovering the longitude both at sea and land ... / by William Whiston and Humphrey Ditton

**ISBD 1.5.3.2
PPIAK 193/6**

- 1.5.4.2 Več kot eno navedbo odgovornosti imamo, kadar več posameznikov ali korporacij opravlja različne funkcije, njihova imena pa niso povezana z vezniki.

Primeri:

The education of children from the standpoint of theosophy / by Rudolf Steiner ; translated by W. B.
 Geografija. Shematski pregledi / avtorji priredbe Karel Natek, Marjeta Hočvar, Marjeta Vidmar ; ilustracije po izvirniku in Tanja Simonič

A memory of my heart [Videoposnetek] = Spomini srca / music by Mark Snow ; director of photography Donald D. Morgan ; written by Lindsay Harrison and Renee Longstreet ; directed by Harry Winer
 Xmag [Elektronski vir] : screen magnification program / written by Danny Shapiro ; ported to Motif by Philip Schneider
 Živa celica [Elektronski vir] : prostorske animacije in delovanje celice / Tomaž Amon ; risbe Marija Prelog, Milijan Šiško
 ... / by G. Robertson ; engraved by Morris
 Dance suite [Glasbeni tisk] / by Michael Praetorius ; arranged for orchestra by N. J. Milner-Gulland

- 1.5.4.3 Navedba odgovornosti, ki se nanaša na dodatke in drugo spremno gradivo, je dodatna navedba odgovornosti in sledi navedbi, ki velja za enoto v celoti ali njen glavni del. **ISBD 1.5.3.3**
PPIAK 193/27

Primeri:

Preshern.doc : za domišljijско potovanje in domače branje : [izbor poezije dr. Franceta Prešerna] / [izbor in ureditev Igor Saksida ; spremna beseda Igor Grdina ; spremno besedilo k posameznim pesmim Marica Žveglič ; uvodna beseda Miha Mazzini ; izbor iz spominov na pesnika Miha Mohor ; ilustracije Adriano Janežič ; fotografije iz nadaljevanke TV Slovenija o dr. Francetu Prešernu Manja Zore, Blaž Zupančič ; fotografija Boštjan Kovač]
 ... / attributed to Thomas Cavendish the circumnavigator ; with descriptive text by F. C. Wieder
 Concerto in A für Cembalo und Streichorchester [Glasbeni tisk] / von Johann Christian Bach ; mit Kadenzen versehen von Li Stadelmann

1.5.5 Prepis navedbe odgovornosti

- 1.5.5.1 Navedbo odgovornosti dobesedno prepíšemo s predloge. Navedbo odgovornosti, ki ni v predpisanem viru podatkov, ampak drugje na enoti, zapišemo v oglatem oklepaju. Navedbo odgovornosti iz vira zunaj same enote lahko navedemo v 7. območju. **ISBD 1.5.4.1-2**
PPIAK 193/4, 12

Primeri:

Bears / [written and planned by Jennifer Vaughan]
 Telesna vadba / [avtor Matjaž Vrtovec]
 Učimo se brati in pisati pisane črke / [zasnova in izdelava vaj Berta Fende ; ilustracija Mojca Pintar]
 Pod rečiškim zvonom : življenjske zgodbe Rečičanov in okoličanov / [uredila Marija Makarovič]

- 1.5.5.2 Kadar navedba odgovornosti ni jezikovno povezana z naslovom, na katerega se nanaša, ime posameznika ali korporacije navedemo za poševno črto. **CM 1.5.4.5**
M/ER/PM/S 1.5.4.8
NBM/A 1.5.4.9
PPIAK 193/3

Primeri:

Le Père Goriot / Honoré de Balzac
 The marriage of Figaro [Zvočni posnetek] / Mozart
 Retrospective UK MARC file, 1950-1974 [Elektronski vir] / British Library Bibliographical Services Division
 Traces [Glasbeni tisk] : pour violoncello seul / Jacques Lenot
 Songs of innocence and of experience / William Blake

- 1.5.5.3 V eni navedbi odgovornosti navedemo največ tri posameznike ali korporacije. Kadar so v eni navedbi odgovornosti več kot trije posamezniki ali korporacije, navedemo prvo osebo ali korporacijo, sledijo ji tri pike kot znak opuščanja ter okrajšava »et al.« v oglatem oklepaju. Če so imena oseb povezana z vezniki, jih **ISBD 1.5.4.3**
PPIAK 193/9-11

prepišemo, sicer pa jih ločimo z vejicami. Imena korporacij vedno ločimo z vezniki, ki jih prepišemo ali po potrebi v oglatem oklepaju dodamo v jeziku publikacije/enote.

Primeri:

Industrielle Kostenrechnung / Dieter Ahlert, Klaus Peter Franz
The world of the lion / by Samuel Devend ... [et al.]
Dober dan, Zemlja. Delovni učbenik za spoznavanje narave in družbe za 3. razred osnovne šole / [Darja Dimec-Skribe ... [et al.] ; ilustracije Božo Kos ; fotografije Drago Bole ... et al.]
Phoenix in flames [Slikovno gradivo] / prepared by Albert Kreissinger, Ken Merrill [for] Alpha Unlimited
How working mothers cope [Elektronski vir] / Human Resource Management Service [and] Commision on Career Development
Topography of the South Pacific [Kartografsko gradivo] / by J. Mammerickx ... [et al.]
Mathematical Tables ... / by Mr Briggs ... [et al.]

- M/ER/PM**
1.5.4.5
NBM/A/S
1.5.4.6
PPIAK 193/13
- 1.5.5.4 Kratice, ki označujejo pripadnost društvom, akademske nazive itn., navedbe položaja ali stopnjo izobrazbe, ki sledijo imenom, prepišemo, kadar so te kratice potrebne zaradi jezikovne povezave, za identifikacijo osebe ali njene dejavnosti. V vseh drugih primerih kratice itn. niso del navedbe odgovornosti in jih zato izpuščamo. Izpuščanja ne označujemo, razen pri starejših (antikvarnih) monografskih publikacijah (A), kjer izpuščanje označimo z znakom za opuščanje, tj. tremi pikami (...).

- CM 1.5.4.4**
M/ER/PM/S
1.5.4.7
NBM/A 1.5.4.8
PPIAK 193/5
- 1.5.5.5 Navedbo odgovornosti, ki vključuje ime korporacije v hierarhični obliki, prepišemo v obliki in zaporedju, kakršna sta na enoti.

Primeri:

Kratko poročilo o delu v letu 1990 / Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Biblioteka, Ljubljana
Razprave / Akademija znanosti in umetnosti, Razred za filološke in literarne vede

- M/ER/PM/S**
1.5.4.9
NBM/A 1.5.4.10
PPIAK 193/18
- 1.5.5.6 Kadar odnos med navedbo odgovornosti in naslovom ni jasen, v oglatem oklepaju dodamo besedo ali kratko besedno zvezo.

Primeri:

Phaedra : Racine's Phedre / [verse translation by] Robert Lowell
Pleši, pleši črni kos : slovenske ljudske pesmice za otroke / [ilustrirala] Marlenka Stupica
Vue de la ville de Rouen [Slikovno gradivo] / [gravée par] Ch. Lemas
Strikeout, and other simulation games [Elektronski vir] / [collected by] Jim Good

- M/ER/PM/S**
1.5.4.10
NBM/A 1.5.4.11
PPIAK 193/6
- 1.5.5.7 Kadar je navedb odgovornosti več, je njihov vrstni red odvisen od grafičnega poudarka ali zaporedja v predpisanem viru podatkov, ne od obsega odgovornosti, ki ga označujejo posamezne navedbe. Kadar navedbe vzamemo iz kakega drugega vira, jih navajamo v logičnem zaporedju in v oglatem oklepaju.

Primeri:

The essential of education / Rudolf Steiner ; [translated by Lady Maitland-Heriot ; edited by H. Collison]
Ureditev lovišč in gospodarjenje z malo divjadjo / Lojze Černe ; [fotografije Lojze Černe, Gregor Bolčina in Franc Jensterle ; risbe in skice Boris Leskovic]

- NBM 1.5.4.11.2**
- 1.5.5.8 Pri vrstnem redu navedb odgovornosti pri *zvočnih zapisih*, kjer je navedb odgovornosti več, se ravnamo po zaporedju različnih kategorij odgovornosti, in

sicer skladatelj(i), vključno s posamezniki, katerih improvizacije lahko imamo za del ustvarjalnega procesa; avtor(ji) besedila; nastopajoči v naslednjem vrstnem redu: solist(i)/igralec(-ci)/recitator(ji); zbor, zborovodja; orkester; dirigent; režiser gledališke predstave; producent posnetka zabavne glasbe.

1.5.6 Vzporedni naslovi in navedbe odgovornosti

- 1.5.6.1 Kadar je v predpisanem viru podatkov en ali več vzporednih naslovov in/ali drugih dodatkov k naslovu, poleg tega pa je navedba odgovornosti v več kot enem jeziku in/ali pisavi, vsaka od njih sledi naslovu ali dodatku k naslovu, s katerim je jezikovno povezana. Pri starejših (antikvarnih) monografskih publikacijah (A) sledimo zaporedju podatkov na naslovni strani in le izjemoma zapišemo navedbe odgovornosti pred vzporednim naslovom ali pred vzporednim dodatkom k naslovu.

CM 1.5.4.6.1
M/ER/PM
1.5.4.11.1
NBM/A/S
1.5.4.12.1
PPIAK 194/2

Primeri:

National accounts statistics, 1950-1968 / Organisation for Economic Cooperation and Development = Statistique des comptes nationaux, 1950-1968 / Organisation de coopération et de développement économiques

Familias norte-americanas [Projicirno gradivo] : los De Stefano / colaborador de educación Beryl L. Bailey = American families : the De Stefanos / educational collaborator Beryl L. Bailey

Canadian urban sources [Elektronski vir] : a survey / Canadian Council on Urban and Regional Research = Sources urbaines canadiennes : un aperçu / Conseil canadien de la recherche urbaine

Carte minéralogique de l'Afrique [Kartografsko gradivo] / Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture ; [préparée par] Association des services géologiques africains = Mineral map of Africa / United Nations Educational Scientific and Cultural Organization ; [prepared by] Association of African Geological Surveys

Die Zauberflöte für zwei Flöten oder Violinen [Glasbeni tisk] / W. A. Mozart ; nach einer Ausgabe aus dem Jahr 1792 herausgegeben von Gerhard Braun = The magic flute : for two flutes or violins / W. A. Mozart ; from an edition of 1792 edited by Gerhard Braun

Anatomia uteri humani gravidi tabulis illustrata / auctore Gulielmo Hunter ... = The anatomy of the human gravid uterus exhibited in figures / by William Hunter

- 1.5.6.2 Kadar je v predpisanem viru podatkov en vzporedni naslov ali več in/ali en vzporedni dodatek k naslovu ali več, a je navedba odgovornosti v enem samem jeziku in/ali pisavi, jo napišemo za zadnjim vzporednim naslovom ali (vzporednim) dodatkom k naslovu.

CM 1.5.4.6.2
M/ER/PM
1.5.4.11.3
A/S 1.5.4.12.2
NBM 1.5.4.12.3
PPIAK 194/3

Primeri:

Bibliotecas = Libraries = Bibliothèques / Ernest Malaga

Opominjevanja za sveto leto = Admonition for the holy year = Exhortation pour l'année sainte = Esortazione per l'anno santo / Friderik Irenej Baraga ; pripravil za tisk Bruno J. Korošak

Jezik kamna : pesmi = Lingua di pietra : poesia = Steinsprache : Gedichte / [[pesmi in] grafike] Gertrud Schlosser-Laukel, Venčeslav Šprager ; [prepesnitev v slovenščino Venčeslav Šprager, prepesnitev v italijanščino Jolka Milič]

- 1.5.6.3 Kadar vzporednega naslova ni, navedbe odgovornosti pa najdemo v predpisanem viru podatkov v več kot enem jeziku in/ali pisavi, potem navedbo odgovornosti prepišemo v jeziku in/ali pisavi stvarnega naslova; kadar ta kriterij ni uporaben, upoštevamo grafični poudarek ali zaporedje navedb v predpisanem viru podatkov. Lahko prepišemo tudi druge navedbe odgovornosti, pred vsako je presledek, enačaj, presledek.

M/ER/PM
1.5.4.11.4
A/S 1.5.4.12.3
NBM 1.5.4.12.4
PPIAK 194/4

Primeri:

Madame Bovary [Videoposnetek] / réalisateur Jean Marais ; d'après le roman de Flaubert = director Jean Marais ; after the novel by Flaubert

1.5.7 Enota brez stvarnega naslova

CM 1.5.4.7.1 1.5.7.1 Kadar enota nima stvarnega naslova in kadar je navedba odgovornosti za vsa dela ista, jo prepišemo za vsemi naslovi in dodatki k naslovom.

M/ER/PM
1.5.4.12.1

NBM/A
1.5.4.13.1

PPIAK 197/1

Primeri:

Grivarjevi otroci ; Pastirci / France Bevk

Baby doll : the script for the film ; Something unspoken ; Suddenly last summer / Tennessee Williams

CM 1.5.4.7.2 1.5.7.2 Različne navedbe odgovornosti:

M/ER/PM

1.5.4.12.2

NBM/A
1.5.4.13.2

PPIAK 198/1

a) Kadar so navedbe odgovornosti za posamezna dela različne, jih navedemo za posameznimi naslovi, vzporednimi naslovi in dodatki k naslovom, h katerim spadajo.

Primeri:

Smrt na počitnicah : tragikomične halucinacije v oseki bivanja / Igor Torkar.

Likovne meditacije : o večnem plesu Smrti in Hudiča / Milan Bizovičar
Teorija kredita / Milutin Ćirović. Teorija dopunskog kredita : skripta / Vjekoslav Meichner

Listvennicy nad dolinoj / Miško Kranjec ; [perevod M. I. Ryžovoj, M. L. Beršadskoj ; predislovie M. I. Ryžovoj]. V derevne / Ivan Potrč ; [perevod i predislovie A. D. Romanenko]. Pominki / Ivan Zupančič ; [perevod i predislovie N. M. Vagapovoj]

Linearna algebra / Jože Grasselli. Linearno programiranje / Alojzij Vadnal

M/ER/PM
1.5.4.12.4

NBM/A
1.5.4.13.4

PPIAK 198/4

b) Kadar imajo posamezna dela lastne navedbe odgovornosti, v predpisanem viru podatkov pa so tudi navedbe odgovornosti, ki se nanašajo na enoto v celoti, potem slednje navedemo za drugimi navedbami, pred njimi pa je presledek, podpičje, presledek. Odnos med navedbami odgovornosti pojasnimo z veznikom ali kratko besedno zvezo v oglatem oklepaju. Če tega ni mogoče pojasniti z besedami ali pa bi pojasnilo nerodno ali okorno zvenelo, navedbo odgovornosti in/ali ustrezno razlago vnesemo v 7. območje.

Primeri:

Pisma izkušenega hudiča ; Zdravica izkušenega hudiča / Clive Staples Lewis ; [[prvo delo] prevedla Katarina Bogataj-Gradišnik, [drugo delo] prevedel Jože Stabej]

Smrt Smail-age Čengića ; Stihovi ; Proza / Ivan Mažuranić. Pogled u Bosnu / Matija Mažuranić ; [priređio Ivo Frangeš ; crteži Boris Dogan ; grafička oprema Majstorska radionica Krste Hegeđušica]

Opomba v 7. območju: Podatka o uredniku in ilustratorju veljata za vso publikacijo

Spellbinder [Elektronski vir] / Tom Leach. The music director / Bob Dithridge. Word magic / Charles Zipf ; editor [of the three works] Glenn Furness

M/ER/PM
1.5.4.13

NBM
1.5.4.13.5

A/S 1.5.4.14

1.5.8 Navedbe odgovornosti pri skupnem in podrejenem naslovu

Kadar stvarni naslov sestavljata skupni naslov in podrejeni naslov, navedbe odgovornosti sledijo tistim delom stvarnega naslova, na katere se nanašajo. V primeru nejasnosti ali kadar se navedba odgovornosti nanaša na stvarni naslov v celoti, jo prepišemo za stvarnim naslovom.

Primeri:

Priročnik za UNIMARC. Format za bibliografske podatke / [pripravila]
Mednarodna zveza bibliotekarskih združenj in ustanov
Izobraževanje odraslih v Sloveniji. Izvajalci in programi ... [Elektronski vir]
/ Andragoški center Slovenije
Urban and regional references. Supplement [Elektronski vir] / compiled by
Canadian Council on Urban and Regional Research